

Náhle vzniklá bolest na hrudi

Tomáš Janota

*Kardio JIP/Koronární jednotka
III. interní kliniky 1.LF UK a VFN*

Náhle vzniklá bolest na hrudi

- Vždy alarmujícím příznakem
- Mnoho příčin, některé s rizikem okamžité smrti
- Častá

Mechanizmy/příčiny bolesti na hrudi

- Povrchová:
 - Kožní (herpes zoster)
 - Muskuloskeletální (svalová, kostní, kloubní)
- Hluboká viscerální/orgánová:
 - Kardiální
 - Ischemická (AIM, arytmie, těžká hypertenze, ...)
 - Neischemická (perikarditida)
 - Disekce hrudní aorty
 - Plicní/pleurální
 - Ezofageální, peptická
 - Biliární, pankreatická
 - Psychogenní (v rámci panické ataky, deprese nebo neurotických obtíží)

Ischemická bolest (stenokardie)

- **Mechanismus** – nedostatečné zásobení srdečního svalu okysličenou krví (ischemie)
- **Lokalizace** typicky za dolní polovinou sternu nebo vlevo parasternálně, ale může být i vpravo a jinde (epigastrium, dolní čelist).
- **Propaguje se** nejčastěji do levého ramene až do ulnární hrany levé paže.
- **Charakter** - palčivá nebo tupá dosti široce lokalizovaná (nemocný ukazuje pěstí nebo dlaní).
- **Zhoršuje se** při námaze. Může se objevovat jen při námaze, rozrušení a v chladnu.
- **Zmírňuje se** v klidu.
- **Úlevu přináší** nitráty během několika minut.
- **Často je provázena** nauzeou, zvracením, slabostí, dušností.
- **Vyšší pravděpodobnost** je při rizikové anamnéze pro ICHS.

Další příčiny bolesti (1)

Muskuloskeletální (vertebrogenní, ze stěny hrudní, sternokostální skloubení)	Bolest lokalizovaná, povrchová píchavá/tupá, zhoršovaná pohybem, polohou, nádechem, palpací; úlevové polohy. Efekt nesteroidních antirevmatik (ibuprofen, diclofenac, ...).
Refluxní esofagitida, esofageální spasmus	Bolest retrosternální, palčivá, horší v leže a při stresu, zhoršení při jídle, úleva po protivředové terapii.
Peptický vřed (žaludek, duodenum)	Bolest v epigastriu na lačno/s odstupem od jídla, tupá, tlaková, úleva po protivředové terapii, jídle.
Biliární obtíže (kolika)	Bolest v pravém podžebří ostrá, kolísající intenzity, úlevová poloha, po dietní chybě.
Pankreatitida	Bolest v epigastriu a levém podžebří tupá až zničující. Typický začátek po větší zátěži alkoholem.

Další příčiny bolesti (2)

Plicní embolie	Nejčastěji tlaková, široce na hrudi, současně dušnost, tachypnoe, hyperventilace.
Pneumotorax	Bolest jen na jedné straně, zhoršovaná nádechem, dušnost. Trauma? Spont.ruptura buly.
Disekce aorty	Bolest charakteru stenokardie + mezi lopatkami (lupnutí), hypotenze, ale anamnéza hypertenze.
Pleuritida, perikarditida	Bodavá bolest zhoršovaná nádechem, často kašel. Úleva při zadržení dechu.
Herpes zoster	Parestezie a povrchová bolest v průběhu nervu. Recidivy. Následný výsev eflorescencí.
Panická ataka	Tupá neurčitá bolest, současně jiné projevy úzkosti, časté recidivy.

Frekvence příčin bolesti na hrudi

příčina	<i>praktický lékař</i>	<i>emergency</i>
kardiální	22	45
muskuloskeletální	43	14
plicní	2	5
gastrointestinální	3	6
psychogenní	11	8
jiná	17	26

Co zjistit ?

- Stejná bolest v minulosti ?
- Lokalizace
- Charakter – palčivá, tlaková, tupá, bodavá, neurčitá,; trvalá, recidivující
- Propagace
- Provokační momenty: pohyb, nádech, kašel, poloha, stlačení,
- Úlevové momenty – poloha, stlačení, nedýchání
- Doprovodné obtíže/příznaky – dušnost, slabost, palpitace (bušení srdce), zvracení, horečka, kašel, ...
- Co předcházelo – trauma, zátěž, imobilizace, ..

První pomoc

- Úlevová poloha
- V nejasné situaci nepodávat žádné léky ani tekutiny
- Antipyretika/analgetika/nesteroidní antirevmatika (paralen, ibuprofen, ..)
při v.s. muskuloskeletální bolesti, viróze ...
- Volat 155
- Vlastní transport ???

Dotazy

- Posílejte na mail tomas.janota@vfn.cz.
- Posílejte dotazy pokud možno ze společného mailu, aby se k odpovědím dostali všichni a otázky se neopakovaly.

